

MAAVANEMA KORRALDUS

26.04.2016 nr 1-1/16/256

Imavere Põhikooli haldusjärelevalve õiendi kinnitamine

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 87 lõigete 1 ja 4 ning haridus- ja teadusministri 31.03.2015 määruse nr 15 „Haldusjärelevalve prioriteetid, temaatilise järelevalve teostamise, selle tulemuste vormistamise ja tulemustest teavitamise kord 2015/2016. õppeaastal“ § 7 lõike 1 ja § 9 lõigete 1 ja 2 alusel:

1. Kinnitan Imavere Põhikooli haldusjärelevalve õiendi (lisatud) ning teen õiendi neljandas osas nimetatud ettekirjutused.
2. Kohustan kooli direktorit esitama maavanemale kirjaliku aruande ettekirjutuste täitmist tõendavate dokumentidega viie tööpäeva jooksul pärast ettekirjutuste täitmise tähtaega.
3. Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tallinna Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus või vaide maavanemale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Alo Aasma

Anne Viljat 385 9661
anne.viljat@jarva.maavalitsus.ee

Saata: Imavere Vallavalitsus
Imavere Põhikool
Haridus- ja Teadusministeerium

ÕIEND HALDUSJÄRELEVALVE TEOSTAMISE KOHTA IMAVERE PÕHIKOO LIS

I. Sissejuhatus

- 1) Haldusjärelvalvet teostati Imavere Põhikoolis.
- 2) Järelevalve alus on põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 84 lg 1 ning Järva maavanema 19.02.2016 korraldus nr 1-1/16/69 „Haldusjärelvalve teostamine Imavere Põhikoolis“.
- 3) Haldusjärelvalve eesmärk on hinnata, kuidas on õppeasutuses igale õpilasele loodud arenguks vajalik eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ning arendav õppekeskkond.
- 4) Järelevalve viidi läbi 25.02.–9.03.2016.
- 5) Järelevalvet teostas Järva Maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonna peainspektor Anne Viljat.
- 6) Järelevalve käigus tutvuti õppeasutuse dokumentatsiooniga ja analüüsiti selle sisu, kontrolliti Eesti Hariduse Infosüsteemis kajastatud andmeid, vesteldi õppeasutuse juhtidega, õpetajatega, tugispetsialistidega, õpilastega, Imavere valla lastekaitsetöötajaga, hoolekogu liikmega, piirkonna konstaabliga, tutvuti õppeasutuse õppekeskkonnaga, sh õppetegevustega.
- 7) Lühülevaade õppeasutusest:
 - a) Imavere Põhikool on munitsipaalõppeasutus; õppeasutuse pidaja on Imavere vald;
 - b) kool tegutseb aadressil Kiigevere tee 5, Imavere küla, 72401, Järva maakond;
 - c) kooli veebileht: www.imaverepk.ee, e-post: info@imaverepk.ee;
 - d) õppeasutuses toimub õppe- ja kasvatustegevus eesti keeles;
 - e) õpilaste üldarv Eesti Hariduse Infosüsteemi andmetel: 87;
 - f) õpetajate üldarv Eesti Hariduse Infosüsteemi andmetel: 14.

II. Olukorra kirjeldus ja analüüs

Haldusjärelvalve läbiviimise eesmärgiks oli analüüsida, kas õpilaste individuaalsed võimed ja vajadused on õppeasutuses välja selgitatud ning kas õppe- ja kasvatustegevuses arvestatakse iga õpilase individuaalsete vajaduste ja võimetega.

1. Imavere Põhikooli dokumentatsioon

1.1. Põhimäärus

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse (edaspidi PGS) § 66 lõike 1 kohaselt on koolil põhimäärus.

Haldusjärelvalve käigus selgitati välja

- 1) Imavere Põhikooli põhimäärus on kehtestatud Imavere Vallavolikogu 23.04.2009 määrusega nr 17. Põhimäärus on avalikustatud kooli veebilehel, mis on kooskõlas PGS-i § 69 lõikega 1.
- 2) Põhimäärus ei ole kooskõlas PGS-i § 66 lg 1 punktis 6 sätestatud nõuetega (puuduvad koolis toimuva õppekavavälise tegevuse korraldamise alused) ning punktis 7 sätestatud nõuetega (puudub esimese õpilasesinduse valimise kord).
- 3) Põhimääruse § 29 lg 2 sätestab pedagoogide atesteerimise. 06.09.2013 jõustunud haridusministri 02.10.2002 määruse nr 69 „Pedagoogide atesteerimise tingimused ja kord“ muutmisest tulenevalt korraldatakse pedagoogide atesteerimist üksnes koolieelses lasteasutuses koolieelse lasteasutuse seaduse § 22 lõike 5 alusel.
- 4) Põhimääruse § 15 lg 1 sätestab, et kooli õppenõukogu poolt heakskiidetud õppekava kinnitab kooli direktor käskkirjaga. Antud säte ei ole kooskõlas PGS-i § 17 lõikes 2 sätestatud nõuetega, mille kohaselt esitatakse kooli õppekava ja selle muudatused enne kehtestamist arvamuse andmiseks lisaks õppenõukogule ka kooli hoolekogule ja õpilasesindusele.

- 5) Põhimääruse § 12 lõigete 1 ja 2 kohaselt koostab kool koostöös hoolekogu, õppenõukogu ja vallavalitsusega kooli arengukava, milles määratakse kooli arenduse põhisuunad ja -valdkonnad, tegevuskava kolmeks aastaks ja arengukava uuendamise kord. Antud sätted ei arvesta PGS-i § 67 lõikest 2 tuleneva nõudega kaasata arengukava koostamisse ka õpilasesindus.
- 6) Põhimääruse § 32 lg 1 sätestab kooli õppenõukogu ülesanded, mille hulka on arvatud ka juhtimiseks vajalike otsuste tegemine. Alates 01.09.2013 ei ole õppenõukogu pädevuses juhtimiseks vajalike otsuste tegemine (PGS § 72 lg 1).
- 7) Põhimääruse § 14 lg 2 sätestab, et koolis töötavad vajadusel ja vallavalitsuse nõusolekul pikapäevarühm, aine- ja huviringid, parandusõpperühmad ning klass lihtsustatud õppekava järgi õppivate laste õpetamiseks. Haldusjärelevalve teostamise ajal tegutsesid koolis õpiabirühmad ja pikapäevarühm, töötasid aine- ja huviringid. Lihtsustatud õppel olevate õpilaste klassi ei ole moodustatud.
- 8) Põhimääruse § 16 lg 7 kohaselt arvestab kool õpilaste hariduslike erivajadustega, võimaldades logopeedilist ja psühholoogilist abi, koolikohustuse täitmist koduõppe vormis ja üldhariduse omandamist individuaalse õppekava järgi õigusaktidega kehtestatud korras. Kooli tegevus on kooskõlas eeltoodud sättega.
- 9) Imavere vallasekretäri 05.04.2016 esitatud selgituse kohaselt on koostöös koolijuhiga ettevalmistamisel kooli põhimääruse muudatused.

1.2. Õppeasutuse arengukava

Vastavalt PGS-i § 67 lõikele 1 koostatakse kooli järjepideva arengu tagamiseks kooli arengukava. Arengukavas määratakse kooli arengu eesmärgid ja põhisuunad.

Haldusjärelevalve käigus selgitati välja

- 1) Sisehindamise tulemustest lähtuvalt koostas Imavere Põhikool aastateks 2016–2018 arengukava. Õppenõukogu andis arvamuse arengukava kohta 04.12.2015 (õppenõukogu koosoleku protokoll nr 3), hoolekogu 07.12.2015 (hoolekogu koosoleku protokoll nr 38). Imavere Vallavolikogu kinnitas kooli arengukava 17.12.2015 määrusega nr 13. Arengukava koostamisse ei ole kaasatud õpilasesindust, nagu sätestab PGS-i § 67 lg 2. Arengukava avalikustamine on kooskõlas PGS-i § 69 lõikega 1.
- 2) Arengukavas on määratud kooliarenduse põhisuunad ja valdkonnad, samuti tegevuskava aastani 2018. Uute eesmärkide seadmisele eelnes hinnangu andmine eelmise arengukava täitmisele, kus toodi välja kooli hetkeseis, arengueeldused ja -takistused. Kooli tegevuse tulemuslikkuse hindamisel kajastati ka eelmise riikliku järelevalve tulemusi, millest selgub, et koolijuhile tehtud ettekirjutused täideti tähtajaliselt.
- 3) Arengukavas esitatakse kooli missioon, visioon ja väärtused, mille kohaselt on Imavere Põhikool lapsesõbralik, iga lapse arengut toetav kool. Mitmed arengukavas toodud põhimõtted (märgatakse ja toetatakse eriandekust, õppetöö toimub mitmekesistes vormides: aktiiv- ja projektõpe, õuesõpe, IT-vahendite kasutamine, teemapäevad jne) toetavad iga õpilase arenguks vajaliku eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ning arendava õppekeskkonna loomist.
- 4) Arengukavas määratakse õppeasutuse eesmärgid valdkonniti: strateegiline juhtimine, personalijuhtimine, ressursside juhtimine, koostöö huvigruppidega ning õppe- ja kasvatusprotsess. Arengukavas on esitatud ka valdkondade alaeesmärgid, millest nähtub, et eesmärgiks on võetud eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ning arendava õppekeskkonna loomine, mis arvestaks iga õpilase võimeid ja vajadusi.
- 5) Arengukava tugevuseks on asjaolu, et valdkondadele on seatud konkreetsed eesmärgid ja määratud iga eesmärgi saavutamise teed ja vahendid, eesmärgi saavutamist tõendavad tegevusnäitajad ning vastutajad, mis loob eeldused eesmärkide saavutamiseks. Nii on näiteks õppe- ja kasvatusgevuses seatud eesmärgiks, et iga õpilane saavutab õppekavas ettenähtud õpitulemused, HEV-õpilaste arengut toetab toimiv tugisüsteem, kooli õppekavaarendus on kavandatud ja eesmärgistatud, õppesuundade arendamine on kaasa aidanud kooli omanäolisuse tekkimisele, huvitegevus toetab õppe- ja kasvatusööd jne.
- 6) Arengukavas on planeeritud mitmed ressursimahukad tegevused kooli õppekeskkonna parendamiseks, sealhulgas koolimaja vana osa renoveerimine, ainekabinettide kaasajastamine ja

IT-vahenditega varustamine, õppevahendite ja koolimööbli uuendamine, et luua igale õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ning arendav õppekeskkond. Mitmed tegevused on kavandatud õppekeskkonna turvalisuse suurendamiseks, sealhulgas liiklusõppeväljaku rajamine ja videovalve paigaldamine kogu territooriumil.

- 7) Kooli põhisuundadeks on sport ja liikumine, rahvakultuur ning kunst, mida arendatakse valikainete ja huvitegevuse kaudu. Koolil on pikaajalised traditsioonid ja väga head tulemused spordis. 4.–6. klassi õpilastele on õppekavas valikaine „Liikumine“. Kooli ruumides tegutseb kunstikoda. Õpilastel on võimalus osaleda lisaks kooli huviringidele ka kohalikus noortekeskuses ja rahvamajas tegutsevates ringides.

1.3. Õppeasutuse üldtööplan

Haridus- ja teadusministri 25.08.2010 määruse nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ § 4 kohaselt on üldtööplan koolidokument, milles määratletakse kooli ühe õppeaasta tegevuskava, lähtudes kooli arengukavast ja õppekavast, õppeaasta üldeesmärkidest ja eelmise aasta töö kokkuvõttest; § 5 lõike 1 kohaselt vormistatakse üldtööplan alapunktideni vastavalt tegevusvaldkondadele. Igas alapunktis määratletakse ülesanded, tegevused, vastutajad ja tähtsused.

Haldusjärelevalve käigus selgitati välja

- 1) Imavere Põhikool on koostanud õppeaasta üldtööplani, milles kajastuvad õppeaasta eesmärgid ja tegevused valdkondade kaupa. Üldtööplani tegevusvaldkonnad ühtivad kooli arengukava ja sisehindamise valdkondadega, lisatud on ka täiendavad valdkonnad, nagu õpetajate täienduskoolitus ja klassijuhatajatöö.
- 2) Tegemist on poolaastateks koostatud elektroonilise kalenderplaani, kus valdavalt kajastuvad erinevad üritused. Üldtööplani koostamisel ei ole kool lähtunud haridus- ja teadusministri 25.08.2010 määruse nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ § 5 lõikest 1, mille kohaselt määratletakse igas alapunktis tegevuste eest vastutajad.
- 3) Kooli üldtööplanis on põhjalikumalt planeeritud õppe- ja kasvatusetegevus ning huvitegevus, samuti eestvedamine ja juhtimine, samas on valdkondi, kus eesmärkide saavutamine ei ole igakülgsete tegevustega kaetud (nt eesmärgid „Koostöö arendamine lastevanemate, hoolekogu ja spordiklubiga“, „Täienduskoolitus toetab õpetaja arengut“, „Eelarveliste vahendite kasutamine on otstarbekas“).
- 4) Kooli sisehindamisaruandes on välja toodud parendusvaldkonnad, mida on küll arengukava, kuid mitte üldtööplani koostamisel arvesse võetud (nt vilistlasnõukogu loomine, pedagoogidele IT-alaste koolituste korraldamine, koostöö arendamine hoolekoguga jne). Üldtööplani puhul vajab rõhutamist õigusakti sätet, et nimetatud dokumendis määratletakse kooli ühe õppeaasta tegevuskava, lähtudes kooli arengukavast ja õppekavast, õppeaasta üldeesmärkidest ja eelmise aasta töö kokkuvõttest. Kool ei saa piirduda üksnes arengukavasse kolmeks aastaks planeeritud tegevustega, sest sellisel juhul ei saa operatiivselt arvestada eelmise aasta tulemustega ega kavandada parendustegevusi.
- 5) Õppeaasta üheks eesmärgiks on kool seadnud digipädevuste arendamise (koolijuhtidega toimunud vestluse protokoll 25.02.2016). Üldtööplanis ei kajastu tegevused, mida kool nimetatud eesmärgi saavutamiseks teeb. Kuna tegemist on laiema eesmärgiga, on otstarbekas planeerida selle elluviimiseks tegevused erinevates valdkondades, nt eestvedamises ja juhtimises, õpetajate täienduskoolituses, õppe- ja kasvatusetegevuses jne.
- 6) Personalijuhtimise valdkonnas on üldtööplanis nimetatud riikliku järelevalve prioriteedina pedagoogide kvalifikatsiooni, atesteerimise korraldust ja täienduskoolituse võimaldamist, mis ei ole vastavuses 2015/2016. õa järelevalve prioriteediga, milleks on õpilase individuaalsete vajaduste ja võimetega arvestamine õppe- ja kasvatusetegevuses (haridus- ja teadusministri 31.03.2015 määruse nr 15 „Haldusjärelevalve prioriteedid, temaatilise järelevalve teostamise, selle tulemuste vormistamise ja tulemustest teavitamise kord 2015/2016. õppeaastal“ § 3). Õppenõukogu tegevus on üldtööplanis kuupäevaliselt, kuid mitte temaatiliselt planeeritud.

1.4. Õppeasutuse kodukord

Vastavalt PGS-i § 68 lõikele 1 kehtestab direktor kooli kodukorra ja see on õpilastele ja koolitöötajatele täitmiseks kohustuslik. PGS-i § 68 lõike 2 kohaselt esitatakse kooli kodukord ja selle muudatused enne kehtestamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule ja õpilasesindusele.

Haldusjärelevalve käigus selgitati välja

- 1) Imavere Põhikooli kodukord on kehtestatud direktori 21.08.2015 käskkirjaga nr 14/1.1-2. Kooli hoolekogu andis arvamuse kodukorra kohta 15.04.2015 (protokoll nr 36). 2014/2015. õppeaastal õpilasesindust koolis polnud, mistõttu ei ole õpilasesindus andnud oma arvamust enne kodukorra kehtestamist, küll aga on õpilasesindus kaasatud kooli kodukorra muutmise protsessi 2015/2016. õa. Kodukorra avalikustamine on kooskõlas PGS-i § 69 lõikega 1.
- 2) Kooli kodukorras on sätestatud hindamisest teavitamise kord, õppest puudumisest teavitamise kord, õpilaste ja koolitöötajate vaimset või füüsilist turvalisust ohustavate olukordade ennetamise, neile reageerimise, juhtumitest teavitamise ja lahendamise kord, jälgimisseadmetiku kasutamise kord, mis on kooskõlas põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatud nõuetega. Kodukorras on kehtestatud ka õpilase käitumisreeglid ja koolis rakendatavad piirangud, õppekäikude ja ekskursioonide läbiviimise kord, õpilaste tunnustamise ja mõjutamise kord ning muud kooli tegevust reguleerivad sätted.
Kodukorras ei ole kehtestatud tugi- ja mõjutusmeetmete rakendamise teavitamise korda, nagu sätestab PGS § 58 lg 9.
- 3) Kooli kodukorraga on kehtestatud käitumisreeglid õpilaste tegevusele, millega taotletakse üldtunnustatud väärtuste ja kõlbluspõhimõtete järgimist. Kool lähtub õpilastele tugi- ja mõjutusmeetmete rakendamisel oma kodukorras. Eesmärgiga mõjutada õpilasi kodukorra kohaselt käituma ning ennetamaks turvalisust ohustavate olukordade tekkimist koolis rakendatakse õpilaste suhtes põhjendatud ja asjakohaseid tugi- ja mõjutusmeetmeid. Kooli kodukorras sätestatud tugi- ja mõjutusmeetmed on kooskõlas põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 58 lõikes 3 sätestatud nõuetega.
Mõjutusmeetmete seas on märkused, vestlused, seletuste võtmine, suunamine sotsiaalpedagoogi või koolipsühholoogi nõustamisele, õpilase käitumise arutamine õppenõukogus, aga ka õppetunnist eelmaldamine koos kohustusega viibida määratud kohas ja saavutada tunni lõpuks nõutavad õpitulemused ning ajutine õppes osalemise keeld. Kool on rakendanud kõiki nimetatud meetmeid.
- 4) Kodukorra kohaselt on koolil võimalus pöörduda õpilase mõjutamiseks kohaliku omavalitsuse poole – seda võimalust on kasutatud korduvalt. Sotsiaalpedagoogi juhtimisel on õpilaste käitumist arutatud ümarlauas, kuhu on kaasatud valla lastekaitsetöötaja, noorsootöötaja, konstaabel.
- 5) Alates käesolevast õppeaastast rakendatakse III kooliastme õpilasi kooli korrapidamisse. Vastav kodukorra muudatus on õpilasesindusega läbi arutatud.

1.5. Käskkirjad ja protokollid

Haldusmenetluse seaduse § 51 lõike 1 kohaselt on haldusakt haldusorgani poolt haldusülesannete täitmisel avalik-õiguslikus suhtes üksikjuhtumi reguleerimiseks antud, isiku õiguste või kohustuste tekitamisele, muutmisele või lõpetamisele suunatud korraldus, otsus, ettekirjutus, käskkiri või muu õigusakt. Haldusmenetluse seaduse § 56 lõike 2 kohaselt tuleb haldusakti põhjenduses märkida haldusakti andmise faktiline ja õiguslik alus, § 57 lõike 1 kohaselt peab haldusaktis olema viide haldusakti vaidlustamise võimaluste, koha, tähtaja ja korra kohta.

Haldusjärelevalve käigus selgitati välja

- 1) Kooli direktori käskkirjade vormistamine on kooskõlas haldusmenetluse seaduses sätestatud nõuetega: käskkirjades on märgitud haldusakti andmise faktiline ja õiguslik alus, viide haldusakti vaidlustamise võimaluste, koha, tähtaja ja korra kohta.
- 2) Õppenõukogu koosolekute protokollide vormistamine on kooskõlas haridus- ja teadusministri 23.08.2010 määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 5 lõikes 8 ning haldusmenetluse seaduse § 56 lõikes 2 ja § 57 lõikes 1 sätestatud nõuetega.

Õppenõukogu on võtnud vastu otsuseid ka IT-vahendite kaudu koosolekut kokku kutsumata (04.12.2015), mis on kooskõlas haridus- ja teadusministri 23.08.2010 määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 7 lõikes 1 sätestatud nõuetega.

- 3) Hoolekogu koosolekute protokollide vormistamine on kooskõlas Imavere Vallavolikogu 25.11.2010 määruse nr 25 „Imavere valla munitsipaalharidusasutuste hoolekogude töökord“ § 15 lõikes 12 sätestatud nõuetega. Hoolekogu 17.09.2014 otsuse kohaselt on koosolekute protokollid kooli veebilehel avalikustatud, mis võimaldab kõikidel huvigruppidel saada ülevaade hoolekogu tegevusest.

2. Õppekeskkonna kujundamine

2.1. Koolitöötajad

Vastavalt PGS-i § 74 lõikele 2 kinnitab koolitöötajate koosseisu direktor, arvestades kooli pidaja kehtestatud korda.

Haridus- ja teadusministri 29.08.2013 määrus nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ sätestab põhikoolis töötavate pedagoogide kvalifikatsiooninõuded.

Haldusjärelevalve käigus selgitati välja

- 1) Õppeasutuse direktor on kinnitanud Imavere Põhikooli töötajate koosseisu 26.01.2016 käskkirjaga nr 11/1.1-2, arvestades õppeasutuse pidaja kehtestatud korda.
- 2) Põhikoolis on loodud 11,9 õpetaja ametikohta, 0,5 sotsiaalpedagoogi, 0,4 huvijuhi, 0,67 pikapäevarühma õpetaja, 0,3 infojuhi, 0,6 sekretäri-raamatukoguhoidja ja 0,2 karjäärikoordinaatori ametikohta. Loodud on direktori ja õppealajuhataja ametikoht (0,5 ak) ning õppeasutuse majandamist tagavad ametikohad.
- 3) Haridus- ja teadusministri 29.08.2013 määrusega nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ sätestatud nõuetele vastab direktori, õppealajuhataja, sotsiaalpedagoogi ja 12 õpetaja kvalifikatsioon.
Kvalifikatsiooninõuetele vastavat haridust ei oma kaks õpetajat – eesti keele õpetaja ning ajaloo- ja muusikaõpetaja, kuna mõlemal puudub magistrikraad, nende haridustase on üldkeskharidus (haridus- ja teadusministri 29.08.2013 määruse nr 30 § 3 lg 1).
Vabade ametikohtade täitmine on toimunud kooskõlas PGS-i § 74 lõigetega 6 ja 7: on toimunud avalikud konkursid ning õpetajatega on sõlmitud tähtajalised töölepingud.
- 4) Tugispetsialistide teenuse osutamiseks on koolijuht sõlminud 2015/2016. õppeaastaks lepingud SA-ga Innove ja MTÜ-ga Läbi Tähevärava.
SA Innove pakub psühholoogi teenust neli tundi nädalas ja tagab kvalifitseeritud tööjõu kasutamise. Psühholoogi teenust osutava töötaja kvalifikatsioon on kooskõlas haridus- ja teadusministri 29.08.2013 määruse nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ § 4 lõikes 2 sätestatud nõuetega.
Koolijuhi selgituste kohaselt taotles kool maakonna Rajaleidja keskuselt esimese tasandi logopeedi teenust, kuid keskusel ei olnud võimalik taotlust rahuldada. Logopeedi otsiti ka teistest maakondadest, kuid tulemusteta.
MTÜ-ga Läbi Tähevärava sõlmitud lepingu kohaselt osutatakse logopeedilist nõustamist õpilastele ja lastevanematele ühel päeval nädalas. Logopeedi teenust osutava töötaja kvalifikatsioon ei vasta haridus- ja teadusministri 29.08.2013 määruse nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ § 4 lõikega 1 sätestatud nõuetele, kuna töötajal puudub erialane magistrikraad (bakalaureusekraad on omandamisel).
- 5) Kooli pedagoogide andmete kontrollimisel selgus, et kehalise kasvatuse õpetaja andmed EHIS-es puuduvad, mis ei ole kooskõlas Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 määruse nr 265 „Eesti Hariduse Infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“ paragrahviga 17, mille kohaselt kantakse EHIS-esse andmed alus-, põhi-, üldkesk- ja kutsehariduse omandamist võimaldavate õppeasutuste tasemehariduse pakkumisega seotud õpetajate, koolijuhtide ja tugispetsialistide kohta.

2.2. Pedagoogide osalemine täienduskoolitustes

Vastavalt PGS-i § 75 lõikele 2 on õpetaja ametialane kohustus arendada oma kutseoskusi ja olla kursis haridusuuendustega.

- 1) Eesti Hariduse Infosüsteemi andmetel on valdav osa õpetajatest osalenud aktiivselt täienduskoolitustes. Üheksa õpetajat on viimase viia aasta jooksul läbinud suuremas mahus koolitusi, kui nägi ette 2015. a 1. septembrini kehtinud Vabariigi Valitsuse määrus „Õpetajate koolituse raamnõuded“ (160 tundi). Teistest vähem on koolitustest osa võtnud osalise koormusega ja koolis lühemat aega töötanud õpetajad. Väga aktiivselt on oma kutseoskusi arendanud klassiõpetajad.
- 2) Suur osa täienduskoolitustest on olnud ainealased või uue õppekava rakendamisega seotud („Muudatused põhikooli riiklikus õppekavas“, „RÕK-i läbivate teemade rakendamine põhikoolis“, „Pädevused põhikooli riiklikus õppekavas“, „Klassiõpetaja õppekava rakendajana“ jne).
- 3) Koolijuhtide eestvedamisel on õpetajaid valmistatud ette õpilaste hariduslikest erivajadustest tingitud õppe individualiseerimiseks. Õpetajatel on olnud võimalus osaleda nii lühematel kui ka pikematel individuaalse õppekava koostamise koolitustel, seega on loodud esmavajalikud tingimused õpilastele individuaalse õppekava koostamiseks ja rakendamiseks. 2015/2016. õa rakendatakse koolis kümnele õpilasele individuaalset õppekava üksikutes ainetes, kõik õpetajad on läbinud selleks vajaliku koolituse.
- 4) Õpetajad on suurendanud oma kutseoskusi HEV-õpilaste arengu toetamiseks: kõik õpetajad on osalenud teemakohastel täienduskoolitustel, paljud neist korduvalt. Läbitud on nii õpi- kui ka käitumisraskusi käsitlevaid kursusi. Kooli juhtkond on korraldanud mitmeid koolitusi kogu kooliperiele: „Õpiraskustega laste õppetöö toetamine“, „Laste ja noorukite riskikäitumise ennetamine Islandi näitel“, samuti viidi läbi kvisioon. Koolipsühholoog viis läbi koolituse „Kuidas saab õpetaja toetada ja õpetada rasket õpilast“.
Kõik õpiabirühmades õpetavad õpetajad (5) on läbinud 160-tunnised koolitused hariduslike erivajaduste teemal, mis viitab kooli juhtkonna sihikindlale tegevusele õpetajate kutseoskuste arendamisel lähtuvalt õpilaste võimetest ja vajadustest.
- 5) Kooli õppealajuhataja ja sotsiaalpedagoog, kes on ühtlasi HEV-õpilaste õppe koordineeri, on viie aasta jooksul osalenud täienduskoolitustes 494 tunni ulatuses, mille hulka kuuluvad koolitused õppeasutuse juhtimisest, sotsiaalpedagoogikast, õpilaste hariduslikest erivajadustest, õppekava rakendamisest jne. Õppealajuhataja on järjepidevalt arendanud oma kutseoskusi ja kasutab saadud teadmisi õpilastele eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ning arendava õppe- ja kasvukeskkonna loomisel.
- 6) Kooli direktor on osalenud paljudel asutuse juhtimist puudutavatel koolitustel, sealhulgas 240-tunnisel õppeasutuse meeskondade koolitusel, samuti õpilaste hariduslike erivajadusi käsitlevatel koolitustel.
- 7) Õppeasutuses korraldatakse traditsiooniliselt kollektiivi ühiseid õppepäevi. HEV-õpilaste temaatika kõrval on õpetajad täiendanud oma kutseoskusi õppeprotsessi planeerimise ja hindamise ning e-kooli rakendamise alal. Koolijuhi sõnul on kavas läbi viia koolitus personali IT-oskuste parendamiseks, mis on igati põhjendatud, kuna arvutitunnid toimuvad üksnes 2. ja 4. klassis ning suurem töö õpilaste digipädevuste saavutamiseks tuleb kooli õppekava kohaselt teha ainetundides.
- 8) Imavere Põhikoolis määratakse noortele õpetajatele kooli poolt vastava koolituse läbinud mentor, millega toetatakse noore spetsialisti kutseoskuste arengut.
- 9) Õpetajad osalevad maakonna aineseksioonide töös. Koolitustel ja aineseksioonides omandatud teadmised antakse edasi kolleegidele.
- 10) Kooli sisehindamise aruande põhjal (direktori 10.12.2015 käskkiri nr 7/1.1-2) kasutatakse koolis õpetajate pedagoogiliste kompetentside hindamiseks õpetajate eneseanalüüsi ja periooditi läbiviidavaid arenguveestlusi. Õpetajate enesehindamist rakendatakse aastast 2001, seega on pedagoogilisel kollektiivil selles valdkonnas pikaajalised kogemused. Õpetajate eneseanalüüsi tulemusi kasutab kooli juhtkond sisehindamise läbiviimisel ja seeläbi ka kooli arengu planeerimisel.
- 11) Õpetajate täienduskoolituste kandmine EHIS-esse on kooskõlas Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 määruse nr 265 „Eesti Hariduse Infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“ § 18 lg 1 punktides 24–28 sätestatud nõuetega.

2.3. Õpilaste arv klassides

PGS-i § 26 lg 1 kohaselt on klassi täitumuse ülemine piinorm põhikoolis 24 õpilast. Sama paragrahvi lõike 4 kohaselt võib moodustada kahe või kolme klassi õpilastest liitklassi, kui neis klassides on õpilaste arv kokku 16 või alla selle.

Haldusjärelevalve käigus selgitati välja

- 1) Haldusjärelevalve teostamise ajal oli Imavere Põhikoolis 87 õpilast. Õpilaste arv klassides on kooskõlas PGS-i § 26 lõikes 1 sätestatud nõuetega.
- 2) PGS-i § 26 lg 4 alusel on koolis liidetud 5. ja 7. kl, kusjuures osa õppetunde viiakse läbi eraldi, osa liitklassi tingimustes.

Klasside liitmisel on oluline hinnata, kas õpitulemused on liitklassi tingimustes saavutatavad ja kas iga antud klassis õppiva õpilase areng on toetatud.

Haldusjärelevalve käigus toimunud tunnivaatlused viitavad vajadusele viia põhiainetes, eelkõige eesti keeles ja kirjanduses, tunnid läbi kummalegi klassile eraldi. Kuna liidetud klassides on viis väga erineva haridusliku erivajadusega õpilast (klassikursuse kordaja, õpiabirühma õpilased, individuaalne õppekava andekuse tõttu), muudab see õppetöö läbiviimise keerukaks ning õpilaste areng ei pruugi olla vajalikul määral toetatud.

3. Õppe- ja kasvatustegevus

3.1. Põhikooli õppekava

Vastavalt PGS-i § 17 lõikele 1 koostab kool riiklike õppekavade alusel kooli õppekava, milles eelkõige tuuakse välja kooli eripärast tulenevad valikud riiklike õppekavade raames.

PGS-i § 17 lõike 2 kohaselt kehtestab õppekava kooli direktor. Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

Haldusjärelevalve käigus selgitati välja

- 1) PGS-i § 17 lõikest 2 tulenevalt on direktor kehtestanud Imavere Põhikooli õppekava 01.11.2015 käskkirjaga nr 5-1.12. Õppenõukogu andis kooli õppekava kohta arvamuse 28.08.2015 (õppenõukogu koosoleku protokoll nr 12), hoolekogu 16.09.2015 (protokoll nr 37). Kooli õpilasesindus ei ole õppekava kohta oma arvamust avaldanud, kuna eelmisel õppeaastal õpilasesindust koolis polnud. Kooli õppekava on tervikuna avalikustatud õppeasutuse veebilehel, mis on kooskõlas PGS-i § 69 lõikes 1 sätestatud nõuetega.
- 2) Õppekava koosneb üldosast ja ainevaldkondade kavadest. Kooli õppekava üldosa on kooskõlas põhikooli riikliku õppekava (edaspidi *PRÕK*) § 24 lõikes 6 sätestatud nõuetega. Õppekavas on välja toodud kooli eripära, mis on kooskõlas PGS-i § 17 lõikes 1 sätestatud nõuetega. Õppekavas esitatakse muu hulgas ka Imavere kooli õpilaste ja õpetajate sõnastatud väärtused.
- 3) Kooli õppekava kohaselt väärtustab Imavere Põhikool head taset kõikides õppeainetes, toetub traditsioonidele, lähtub vaimususest ja sportlikust vaimust, koostöösuutlikkusest ja loovusest, pakub õpilastele võimalusi saavutada häid tulemusi nii spordis kui ka akadeemilistel õpilasvõistlustel ja loovuskonkurssidel, nii meeskonnatöös kui ka individuaalselt.

Haldusjärelevalve käigus leidis kinnitust, et kooli tegevus on kooskõlas õppekavas esitatud väärtustega. Kooli traditsioonid, nagu koostöö Piliistvere kogudusega õpilaste väärtushinnangute kujundamisel (jõulujumalateenistus ja -pidu, T.O.R.E. kooolitus ja talgud kiriklas), kooli sünnipäeva, tarkusepäeva ja õpetajate päeva tähistamine, vilistlaskokkutulekud, kooli almanahh, tänuõhtu, kooli lipp ja laul, kooli mäng, miiklilaat kogukonna erinevate põlvkondade osalemisega jpm, on kooskõlas kooli väärtustega. Mitmete tegevustega, nagu kooli mängu, spordipäevade, ekskursioonide ja muude ülekooliliste üritustega arendatakse õpilastes koostööoskusi, ühtehoidmist. Kooli personal innustab õpilasi aktiivselt osalema olümpiaadidel, ainevõistlustel ja loovuskonkurssidel, millega antakse õpilastele võimalus oma andeid arendada ja eduelamusi saavutada.

- 4) Imavere Põhikooli õppe- ja kasvatustegevus on tihedalt seotud kogukonnaga ja arvestab paikkonna eripära. Asudes ajaloolisel Pilistvere kihelkonna territooriumil, teeb kool koostööd EELK Pilistvere kogudusega (lõimitud sotsiaalvaldkonna- ja noortetöö). Õppeasutus osaleb Imaveres asuva Eesti Piimandusmuuseumi programmides ja ettevõtmistes. Kooliga samas majas asuvad noortekeskus, rahvamaja ja külaraamatukogu, mis loob täiendavaid võimalusi õpilaste arengu toetamiseks. Muusikastudio pakub võimalust pilliõppeks, mida kasutab 33 õpilast. Kooli juurde rajatud kunstikoda annab lisavõimalusi õpilaste loovuse arendamiseks. Imavere Põhikooli õpilased osalevad aktiivselt ja tulemuslikult erinevate spordiklubide tegevuses. Vabariigi tasandil paistab kool silma tüdrukute korvpallis.
- 5) Kooli õppekavas on määratud kohustuslikele õppeainetele lisaks I kooliastmes kaheksa, II kooliastmes kümne ja III kooliastmes nelja nädalatunni kasutamine. Tunniressurss on jagatud matemaatika, loodusõpetuse, geograafia, bioloogia, ajaloo, muusika, kunsti, B-võõrkeele, inimeseõpetuse, informaatika ja liikumise vahel. Matemaatikale on antud lisatunnid peaaegu kõikides klassides, mis näitab, et kool otsib vahendeid õpilaste arengu toetamiseks ja matemaatika õpitulemuste parendamiseks.
- 6) Kooli omanäolisuse üheks näiteks on 4.–6. kl liikumistunnid, kus õpilane omandab teadmisi mitmesugustest liikumisvormidest ja tantsustiilidest. Liikumine toetab õpilaste kehalist ja vaimset arengut, aitab kujundada tervislikke eluviise, õpetab meeskonnatöö oskusi. Liikumistundidega toetatakse õpilaste vaimset, füüsilist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut, mis on kooskõlas PRÕK-i § 2 lõikes 1 sätestatud nõuetega, samuti kujundatakse selliseid üldpädevusi, nagu kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne, enesemääratlus- ja suhtluspädevus (PRÕK-i § 4 lg 4). Eeltoodule tuginedes on oluline jätkata liikumistundide läbiviimisega, et luua õpilastele tingimused nende võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks, mis on üheks põhihariduse alusväärtuseks.
- 7) Kooli õppekavas on informaatika 2. ja 4. klassis, teistes klassides toimub IT-alaste oskuste arendamine aineõpetusse lõimituna. Arvestades põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud pädevusi, millest üks on digipädevus, vajab veel kord kaalumist, kas praeguse tundide arvuga I ja II kooliastmes ning ainetundides toimuva IT-oskuste arendamisega on võimalik saavutada digipädevust, nagu seda kirjeldab põhikooli riikliku õppekava § 4 lg 4 p 8.

3.2. Õpilaste individuaalsete võimete ja vajaduste väljaselgitamine

PGS-i § 37 lõikest 1 tulenevalt jälgivad õpetajad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet õpilase vajaduste kohaselt. Õpilase võimete ja annete arendamiseks tuleb koolis selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused.

Haldusjärelevalve käigus selgitati välja

- 1) Koolijuhtide selgituste kohaselt (juhtkonnaga peetud vestluse protokoll 25.02.2016) saavad kooli pedagoogid kevadel lasteaia pedagoogidelt (rühmaõpetaja, logopeed) esmast teavet kooli tulevate laste individuaalsuse ja erivajaduste kohta. Lapsed tutvuvad kooli ja tulevase õpetajaga, kes viib läbi erinevaid tegevusi, samuti korraldatakse õpetaja ja lastevanemate kohtumine, kus antakse infot kooli kohta. Varakult teadvustatud õpiabi vajadus võimaldab koolil planeerida järgmiseks õppeaastaks tarvilikud tegevused ja ressursid.
- 2) Õpetajad jälgivad õpilaste toimetulekut koolis. Tagasisidet õppe jõukohasuse kohta saadakse õpilaste teadmistele ja oskustele antud hinnetest ja hinnangutest, samuti arenguestlustest. Kui ilmneb, et õpilasel on raskusi õpitulemuste saavutamise, avatakse talle individuaalse arengu jälgimise kaart (vestluse protokoll 25.02.2016).
- 3) Direktori 30.08.2011 käskkirjaga nr 12-1.1-2 on määratud haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija ning õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi (edaspidi IAK) täitmise eest vastutav isik – direktori asetäitja õppe- ja kasvatusalal. HEV-õpilase õppe koordineerija juhib õpilaste hariduslike erivajaduste väljaselgitamise ja õpilaste arengut toetavate meetmete rakendamise protsessi (IAK avamine, kontrollimine, täiendamine, õpilaste arengu hindamine; õpilase individuaalse õppekava koostamise koordineerimine, täitmise jälgimine, koostöö koduga, õpilase toetamine).

- 4) Vastavalt PGS-i § 48 lõikele 6 dokumenteeritakse individuaalse arengu jälgimise kaardil haridusliku erivajaduse tuvastamiseks läbiviidud pedagoogilis-psühholoogilise hindamise tulemused, õpetajate täiendavad tähelepanekud ja soovitusel õpilase tugevate ja arendamist vajavate külgede kohta, kooli tugispetsialistide soovitusel, testimise ja uuringute tulemused ning nõustamiskomisjoni soovitusel õppe korraldamiseks ja sellest tulenevalt õpilasele rakendatud meetmed.
- 5) Andekate õpilaste väljaselgitamisel lähtutakse väga heade tulemuste saavutamisest õppetöös, aineolümpiaadidel, konkurssidel ja võistlustel.
- 6) Õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardid on avatud kõikidele HEV-õpilastele, kaarte peetakse nii paberandjal kui ka elektrooniliselt. Kaarte täidavad klassi-, aine- ja õpiabirühma õpetajad. Eesti Hariduse Infosüsteemi on kantud kõikide õpilaste hariduslikud erivajadused ja rakendatavad tugimeetmed.
Positiivsena väärib esiletõmmist Imavere Põhikooli õpilaste individuaalse arengu jälgimise kaartide täitmise põhjalikkus, mis võimaldab kõikidel õpilase arengut toetaval spetsialistidel paremini mõista iga õpilase erivajadusi rakendamaks talle sobivaid tugimeetmeid.
- 7) Kooli psühholoog toetab õpilaste erivajaduste väljaselgitamist testide abil. Spetsiifiliste õpiraskuste tuvastamiseks suunab koolipsühholoog õpilase lastepsühhiaatri, logopeedi või mõne teise erialaspetsialisti vastuvõtule. Probleeme valmistavad pikad järjekorrad, eriti Tartu ja Tallinna lastepsühhiaatrie konsultatsioonile pääsemisel (kolm kuni neli kuud), mille tõttu vajalik abi sageli viibib.

3.3. Õpilaste individuaalsete vajaduste ja võimetega arvestamine õppe- ja kasvatustegevuses

PGS-i § 37 lõike 1 kohaselt tuleb õpilase võimete ja annete arendamiseks koolis valida sobivad õppemeetodid ning korraldada vajaduse korral diferentseeritud õpet. Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.

PGS-i § 37 lõike 2 kohaselt tagatakse koolis tasuta vähemalt eripedagoogi (sealhulgas logopeedi), psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenus.

Haldusjärelevalve käigus selgitati välja

- 1) Kooli õppekavas on sätestatud, et klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut ning vajadusel kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadusele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks selgitatakse välja õpilase individuaalsed õpivajadused ja rakendatakse individuaalset õppekava.
- 2) Kooli õppekava kohaselt pakub kool järgmisi õpilaste arengu toetamise võimalusi: õpiabirühmad, logopeedi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenus, individuaalne ja lihtsustatud õppekava, käitumise tugikava, täiendav pedagoogiline juhendamine väljaspool õppetunde (konsultatsioonid), pikapäevarühm. Eeltoodust nähtub, et koolis on tagatud kõik tugispetsialistide teenused, nagu sätestatakse PGS-i § 37 lõikes 2. Lisaks võimaldab kool 2015/2016. õa õpilasele koduõpet tervislikel põhjustel.
- 3) Väljastpoolt kooli on õpilaste arengu toetamiseks kaasatud valla lastekaitsetöötaja, noorsootöötaja, konstaabel, noorsoopolitsei, maakonna Rajaleidja keskuse ja tervishoiuasutuste spetsialistid. Probleemseid õpilasi kaasatakse erinevatesse tegevustesse, nagu projektid „Murdepunkt“ ja „Kogukond märkab, toetab, abistab“ (koolijuhtidega toimunud vestluse protokoll 25.02.2016).
- 4) PGS-i § 37 lõikest 1 tulenevalt korraldavad õpetajad ainetunnis vastavalt vajadusele diferentseeritud õpet. Koolijuhtide ja õpetajate antud selgituste kohaselt diferentseeritakse õppeülesandeid õpilase individuaalsust arvestades, kasutades klassist erinevaid õppematerjale ja vähendades õppeülesannete mahtu, võimaldatakse töötada õpilasele sobivas tempos ja kasutada abivahendeid (abivahendid, sõnaraamatud jmt), selgitatakse töökorraldusi ja ülesannete teksti täpsemalt ja põhjalikumalt, võimaldatakse puhkepause. Andekamate õpilaste arendamiseks kasutatakse lisa- ja suurema raskusastmega ülesandeid, rakendatakse individuaalset õppekava, õpilasi kaasatakse klassikaaslaste juhendamisse (vestluste protokollid 25.02.2016 ja 10.03.2016).
- 5) Haldusjärelevalve käigus külastati 13 ainetundi, samuti õpiabirühma ja logopeedi tundi eesmärgiga koguda tõendeid õppeprotsessi individualiseerimise ning haridusliku erivajadusega õpilaste toetamise kohta.

Õpilaste vajadustest lähtuvalt juhendasid õpetajad õpilasi individuaalselt, aidates mõista nii õppeülesannete tööjuhendeid kui ka sisu, mis oli õppetöö diferentseerimisel enim kasutatud meetod. Õpilastel võimaldati kasutada abimaterjale ja anti lisaäga õppeülesannete täitmiseks. Kiirematele õpilastele anti lisaülesandeid. Vähem kasutati tundides õpiülesannete diferentseerimist, sh ka haridusliku erivajadusega õpilaste puhul. Klassist erinevaid õpiülesandeid kasutati peamiselt andekusest tingitud erivajaduse korral.

Õpilasi aktiveerivaid meetodeid kasutati enim algklasside tundides, samuti kasutati seal IT-vahendeid ja e-õppevara.

Pedagoogid andsid õpilastele tunni kestel toetavat tagasisidet õppeainet puudutavate teadmiste ja oskuste kohta, samuti toetasid nad tagasiside kaudu õpilaste käitumise ja väärtushinnangute kujunemist, seda eriti algklassides.

Enam vajaks tähelepanu õpilaste häälestamine õppimiseks (tunni eesmärgi teatamine, õpilastes huvi tekitamine), samuti tunnist kokkuvõtete tegemine (tunni eesmärkide täitmine, tagasiside andmine, milles õpilased olid edukad, kodutöö selgitamine) – vaadeldud tundides ei pööratud nendele aspektidele küllaldaselt tähelepanu.

- 6) Kooli juhtkond saab infot õppetöö diferentseerimise kohta tunnikülastuste ja õpetajatega peetavate (arengu)vestluste põhjal. Direktori ja õppealajuhataja tunnikülastused on olnud tingitud vajadusest leida lahendus mõnele õpetamisega seotud probleemile, samuti jälgitakse uute õpetajate tegevust. Õppealajuhataja on õpetajate seas läbi viinud küsitlusi õppemeetodite ja õppe individualiseerimise kohta, samuti on õpetajaid juhendatud õppe jõukohastamise ja erisuste rakendamise osas. Nimetatud tegevused on õpilaste arengu toetamisel asjakohased ja kooskõlas põhikooli riikliku õppekava § 3 lõikega 3: põhikooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ning arendav õppekeskkond.
- 7) Sisehindamise aruandes on kooli õppe- ja kasvatustegevust põhjalikult analüüsitud ja argumenteeritult hinnatud ning jõutud järeldusele, et „mitterahuldav aastahinne põhikooli lõputunnistusel on märk sellest, et õpe ei ole olnud jõukohane, vajalik oluks varasem sekkumine“. Selle järelduseni jõudmine loob eeldused, et õpilaste vajaduste varane märkamine ja tugimeetmete rakendamine on järgneval sisehindamise perioodil prioriteediks nii kooli juhtimisel kui ka õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimisel.
- 8) Kui õpe ei ole õpilasele jõukohane, mida näitab mitterahuldav kokkuvõttev hinne, koostatakse õpilasele õpiabi plaan. Kui õpiabi plaanist positiivsete õpitulemuste saavutamiseks ei piisa, kaasatakse õpilase vanemad, komplitseeritumate juhtumite korral pööratakse abi saamiseks maakonna Rajaleidja keskuse spetsialistide poole (õpilaste õpi- ja käitumisraskused).
- 9) Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise ainekonsultatsioonides. Info konsultatsioonide toimumise kohta on õpilastele kättesaadav koolis ja õppeasutuse veebilehel. Vajaduse korral võimaldatakse konsultatsioone ka väljaspool kindlaks määratud ajakava. Kooli sisehindamise aruande põhjal leiab 83% küsitletud õpilastest, et koolis on võimalik saada konsultatsioone ja järeleaitamistunde, kuid ajuti tekib probleeme sobiva aja leidmisel.
- 10) Õppimisvõimaluste mitmekesistamiseks ning erinevate õppeainete ja läbivate teemade lõimimiseks õpitakse ka väljaspool klassiruumi (õues, loodushariduskeskuses, raamatukogus, muuseumis, teaduskoolis jne), viiakse läbi meeskonnatööoskusi arendav kooli mäng, korraldatakse läbivatest teemadest lähtuv või õppeaineid lõimiv loovtöö. Õpilased osalevad huviringides, võistlustel ja konkurssidel. Loetletud tegevuste kaudu kujundatakse õpilastes ainealastele pädevustele lisaks ka üldpädevusi, mis on kooskõlas PRÕK-i § 4 lõikes 3 sätestatud nõuetega.
- 11) Imavere Põhikooli õpilased osalevad aktiivselt maakonna aineolümpiaadidel. Ühena vähestest maakonna põhikoolidest on viimastel aastatel saavutatud olümpiaadidel mitmeid esikohti, sh I koht emakeeleolümpiaadi vabariiklikus voorus.
Koolis tegutsevad aktiivselt mitmed spordiringid (jalgpall, korvpall, saalihoki, pallimängud, kabe), rahvatantsuring, mudilaskoor, ansambel, käsitööring, liikluring, kunstikoda. Lisaks on õpilastel võimalus osaleda noortekeskuse päästeringis, kokandusringis, 4 H, tüdrukute klubi ja noorkotkaste tegevuses. Kohalikus rahvamajas tegutsevad õpilastele muusikastudio ja näitering, samuti saab harrastada breiktantsu. Kooli sisehindamise aruande kohaselt osaleb huvitegevuses 80–90% kooli õpilaskonnast, mis on väga kõrge tulemus.

- 12) Imavere Põhikool paistab silma aktiivse projektides osalemisega, mille abil täiendatakse õpilastele arenguks vajalikku õppekeskkonda. Aastatel 2011–2015 on Keskkonnainvesteeringute Keskuse rahastuse saanud kuus projekti kogusummas 10 218 eurot, mille abil on õpilased täiendanud oma teadmisi loodushariduse valdkonnas: on toimunud loodusmatkad, ekskursioonid, õuesõppe tunnid, on külastatud loodushariduskeskusi. Projektitegevusi on läbi viidud ka koostöös politsei ja päästeametiga.
Eeltoodud faktid tõendavad, et Imavere Põhikooli õpilastele on loodud väga mitmekesised võimalused oma huvide ja annete arendamiseks, seega ka eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ning arendav õppekeskkond.
- 13) Õpilaste arengu hindamiseks kasutatakse kujundavat hindamist, mis on kooskõlas PRÕK-i § 20 lõikega 1. Kujundava hindamise rakendamisel keskendutakse õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega.
Kooskõlas PGS-i § 37 lõikega 3 viiakse õpilaste arengu toetamiseks läbi arenguvestlusi. Õpilase arengu eesmärkide osas sõlmitud kokkulepped kajastuvad individuaalse arengu jälgimise kaardil. Arenguvestlusel ilmnenuid probleemidest teavitatakse kooli juhtkonda.
Õpiabi õpetajad ja teised pedagoogid analüüsivad ja hindavad õpilasele rakendatud tugimeetmete tõhusust vähemalt kaks korda õppeaastas ning tulemused kantakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile.
- 14) Õpilaste heaolu hindamiseks toimuvad vestlused õpilastega ja viiakse läbi küsitlusi (õpikeskkond, koolistress, koolitoit, koduste tööde maht). 2014/2015. õa viidi läbi õpilaste ja lastevanemate seas küsitlus, mis andis kooli juhtkonnale kooli edasiseks arenguks vajalikku infot. Küsitluse tulemused andsid põhjust liituda projektiga „Kiusamisest vaba kool“ (juhtkonnaga peetud vestluse protokoll 25.02.2016).
Projektiga „Kiusamisest vaba kool“ liitumine on täiendav võimalus muuta õpikeskkond turvalisemaks, kuna küsitluse põhjal leidis ainult 3% õpilastest, et koolis ei ole kiusamist ega vägivalda, samas kui koolikiusamist pidas igapäevaseks 42% vastanutest. Kuna ligi kolmandik õpilastest leidis, et vägivald ei reageerita (küsitluse kokkuvõte), rakendab kool täiendavaid meetmeid turvalise õpikeskkonna kujundamiseks (õpilaste kaasamine korrapidamisse, sportlikud tegevused vahetunnis).
- 15) Haldusjärelevalve käigus vesteldi kooli õpilasesinduse liikmetega õpiabi kättesaadavusest ja õpilaste arengu toetamisest (09.03.2016 vestluse protokoll).
Õpilaste hinnangul arvestab kool igati õpilaste vajaduste ja võimetega. Õpiabi korraldamisel lähtutakse õpilaste vajadustest (näiteks saksa keele õppe võimaldamine B-keelena ühele õpilasele, individuaalne õppekava andekuse tõttu, koduõppe korraldamine õpilase vajadustest lähtuvalt jmt).
Õpilaste sõnul selgitavad õpetajad HEV-õpilastele ainet individuaalselt ja annavad ülejäänud klassist erinevaid tööülesandeid, samuti saavad kõik soovijad abi õpiabirühmas või ainekonsultatsioonis, kuid osa õpilasi ei ole huvitatud õpiabi võimaluste kasutamisest.
Õpilased soovivad, et koolis oleksid lisaks ainetunnis IT-vahendite kasutamisele ka eraldi arvutitunnid, mis toetaksid riiklikus õppekavas sätestatud digipädevuse omandamist.
- 16) Kooskõlas PGS-i § 73 lõikega 1 on Imavere Vallavolikogu 25.11.2010 määrusega nr 25 kehtestatud „Imavere valla munitsipaalharidusasutuste hoolekogude töökord“, mille § 12 lg 1 punkti 2 kohaselt teeb hoolekogu koostööd kooliga tugi- ja mõjutusmeetmete rakendamisel õpilase suhtes.
Hoolekogu on ühel korral arutanud HEV-õpilastele rakendatavaid tugiteenuseid koolis (27.11.2014 koosoleku protokoll nr 35). Hoolekogu arutas ühes klassis kujunenud olukorda, kus erivajadustega ja käitumisprobleemidega õpilased häirivad õppetööd. Protokollist nähtub, et hoolekogu ei teinud antud küsimuse osas ettepanekuid ega võtnud vastu otsust.
Õpilaste toimetulekut puudutavaid küsimusi on hoolekogu arutanud ka seoses pikapäevarühma töökorraldusega ning vanemate vähese aktiivsusega lastevanemate koosolekul osalemisel (27.11.2014), seoses kooli kodukorra muutmisega (15.04.2015 ja 18.02.2016), samuti kooli õppekava (16.09.2015) ja arengukava (07.12.2015) arutelu käigus. Hoolekogu on arutanud ka distsipliiniprobleeme klassides (15.04.2015).
16.09.2015 arutas hoolekogu arenguvestluste läbiviimist (koosoleku protokoll) ja tegi ettepaneku viia vestlus läbi II veerandil või III veerandi alguses, mitte õppeaasta lõpus. Antud küsimuse osas

otsust vastu ei võetud, kuid ettepanek on asjakohane. Arenguveestluste läbiviimise kord on kehtestatud Imavere Põhikooli direktori 05.10.2005 käskkirjaga nr 2. Uuenenud põhikooli riiklikust õppekavast lähtuvalt on otstarbekas uuendada ka arenguveestluste läbiviimise korda.

- 17) PGS-i § 73 lg 1¹ punktist 12 lähtuvalt on hoolekogu andnud arvamuse kooli sisehindamise korra kohta (koosoleku protokoll 28.06.2010). Sisehindamise protsessis arvestab kool ka hoolekogu rahuloluga, mille kohta kogutakse andmeid hoolekogu koosolekute käigus (Imavere Põhikooli sisehindamise kord, direktori 18.06.2010 käskkiri nr 4). 2015. a lõpus valminud sisehindamise aruannet ei ole hoolekogule veel tutvustatud (vestlus hoolekogu liikmega 08.03.2016, hoolekogu koosoleku protokoll 18.02.2016). Kuna PGS-i § 73 lõike 1 kohaselt on hoolekogu ülesanne kooli õpilaste, õpetajate, kooli pidaja, õpilaste vanemate, vilistlaste ja kooli toetavate organisatsioonide ühistegevus õppe ja kasvatuse suunamisel, planeerimisel ja jälgimisel ning õppeks ja kasvatuseks paremate tingimuste loomine, on oluline viia hoolekogu kurssi kooli sisehindamise tulemustega.
- 18) Haldusjärelevalve käigus vesteldi kooli hoolekogu liikmega, kes on ühtlasi olnud koosolekute protokollija, õpilaste arengu toetamisest. Hoolekogu liikme hinnangul arvestatakse Imavere Põhikoolis õppe- ja kasvatustegevuses õpilaste individuaalsete vajaduste ja võimetega. Positiivse näitena tõi lapsevanem välja asjaolu, et õpilaste vajadustele reageeritakse koolis operatiivselt ning et tähelepanu pööratakse ka andekusele kui hariduslikule erivajadusele (individuaalse õppekava koostamine, lisaülesanded vastavalt õpijõudlusele jmt). Küsimused, mida hoolekogus on arutatud, on lapsevanema selgituste kohaselt õpilaste käitumisprobleemid ja kodutööde maht (vestluse protokoll 08.03.2016).
- 19) 2014/2015. õa läbiviidud küsitluse andmetel leiavad vanemad, et õpetajad arvestavad laste individuaalsusega ja et koolis hinnatakse õpilaste saavutusi. Kuna vanemate osavõtt küsitlusest jäi tagasihoidlikuks, on otstarbekas küsitlust korrata.

3.4. HEV-õpilaste arengu toetamine

- 1) Tulenevalt PGS-i § 47 lõikest 2 ja PRÕK-i § 24 lg 6 punktide 5 ja 6 on Imavere Põhikooli õppekavas sätestatud õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus, hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted ning tugiteenuste rakendamise kord, mis on kooskõlas PGS-i paragrahvides 46 ja § 48 sätestatud nõuetega. Haldusjärelevalve käigus leidis kinnitust õppeasutuse tegevuse kooskõla õppekavas sätestatud nõuetega.
- 2) Õppenõukogu tegevus seoses õpilastele tugi- ja mõjutusmeetmete rakendamisega on kooskõlas haridus- ja teadusministri 23.08.2010 määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ paragrahvis 3 sätestatud nõuetega. Õppenõukogu on arutanud õpilasega tema käitumist ning otsustanud ajutise õppes osalemise keelu rakendamise, kaasates õpilase vanemaid. 2014/2015. õa 11 õppenõukogu koosolekust kaheksal arutati mõjutusvahendite rakendamist. Ühtede ja samade õpilaste käitumist on õppenõukogus arutatud korduvalt ja kohaldatud erinevaid mõjutusmeetmeid kuni õppes osalemise keelu rakendamiseni. Nagu õppenõukogu otsustest nähtub, ei ole ka õppes osalemise keeld andnud alati soovitud tulemusi ning sama meedet on tulnud korduvalt rakendada. Kuna põhikoolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne (PRÕK, § 3 lg 1) ning põhikool toetab põhiliste väärtushoiakute kujunemist (PRÕK, § 3 lg 4), väärib esiletoomist õppenõukogu tegevuse järjepidevus õpilaste üldtunnustatud käitumisnormidele vastava käitumise kujundamisel.
- 3) Koolis on kindlaks tehtud õpilaste tervislikust seisundist, andekusest ja õpiraskustest tulenevad erivajadused. Õpiraskused esinevad umbes kolmandikul õpilaskonnast (koolijuhtidega toimunud vestluse protokoll 25.02.2016). Õpilaste arengu toetamiseks kasutatavate tugimeetmete rakendamine, nagu õpitulemuste vähendamine, individuaalse õppekava ja koduõppe rakendamine, õpiabirühma vastuvõtmine, logopeedilise abi rakendamine, eritingimuste rakendamine põhikooli lõpueksamitel, on vormistatud direktori käskkirjadega.
- 4) Õpiabirühmas saab 2015/2016. õa vajaliku õpiabi 22 õpilast. Õpiabirühmad tegutsevad põhikooli lõpuni, mis on õpilaste arengu toetamise aspektist väga oluline. Õpilased võetakse õpiabirühma individuaalse arengu jälgimise kaardi alusel, vanema nõusolekul ja direktori otsusel. Õpiabitunnid

toimuvad nii tundide ajal kui ka väljaspool seda. Tundide maht määratakse kindlaks õpilaste vajadusi ja kooli võimalusi arvestades.

Õpiabirühma tundides kujundatakse eripedagoogiliste võtete abil õpioskusi ja -vilumusi, arendatakse kognitiivseid oskusi, arendatakse suulist ja kirjalikku kõnet. Õpiabitundide läbiviimiseks kasutatakse erinevate veebikeskkondade õppematerjale (eis.ee, hev.ee, Miksike, Koolielu). Õpetajad koostavad ka ise õppeülesandeid, milles arvestavad õpilaste vajaduste ja võimetega (koolijuhtidega toimunud vestluse protokoll 25.02.2016).

Õpiabirühmade tegevus on kooskõlas haridus- ja teadusministri 22.07.2014 määrusega nr 67 „Hariduslike erivajadustega õpilaste klassides ja rühmades õppe ja kasvatuse korraldamise alused ning õpilaste klassi või rühma vastuvõtmise või üleviimise, klassist või rühmast väljaarvamise ning ühe õpilase õpetamisele keskendatud õppe rakendamise tingimused ja kord“.

- 5) Kui algklassides toimub õpiabirühma tundides peamiselt õpioskuste omandamine, siis II ja III kooliastmes muutub õpiabi matemaatikakeskseks. Kool otsib pidevalt lahendusi matemaatika õpitulemuste parendamiseks: matemaatikale on antud lisa tunniressurssi, 5. ja 7. kl on ainetunnis korraga kaks aineõpetajat, 8. klassis toimuva matemaatika koolieksami ebaõnnestumise järel määratakse õpilasele matemaatikas õpiabi. Õpetajad rakendavad haridusliku erivajadusega õpilastele tundides eritingimusi, mida rakendatakse ka põhikooli lõpueksamite läbiviimisel. Eeltoodud meetmed on põhjendatud, kuna 6. kl matemaatika tasemetöö tulemused on viimase sisehindamise perioodil jooksul olnud vabariigi keskmisest 5,8–9,9 punkti madalamad (Kooli sisehindamise aruanne).
- 6) Sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest on kümnele õpilasele koostatud üksikutes ainetes individuaalne õppekava: õpilase andekusest tingituna kahel juhul, õpiraskuste tõttu seitsmel juhul, üks individuaalne õppekava koduõppel olevale õpilasele. Kahel õpilasel on maakonna nõustamiskomisjoni otsusest tulenevalt vähendatud õpitulemusi erinevates õppeainetes, ühele õpilasele rakendatakse lihtsustatud õppekava.
Imavere Põhikooli puhul väärib esiletoomist, et aktiivselt on hakatud kasutama võimalust koostada õpilasele, kelle hariduslik erivajadus seda nõuab, individuaalne õppekava. Väga positiivne on, et alates 2012/2013. õa rakendatakse andekusest tingitud individuaalseid õppekavasid. Haldusjärelevalve käigus kogutud tõendid, nagu aineolümpiaadide tulemused, õppetundide vaatlus, vestlused pedagoogide, õpilaste ja lapsevanemaga, viitavad sellele, et kool on loonud andekatele õpilastele arenguks vajaliku eakohase, positiivselt mõjuva ning arendava õppekeskkonna. Lisaks koolis pakutavatele võimalustele arendavad akadeemiliselt andekad õpilased end ka Tartu Ülikooli teaduskoolis.
- 7) Kooli pikapäevarühma tegevus on kooskõlas PGS-i paragrahvis 38 sätestatud nõuetega. Pikapäevarühma töökorraldus, päevakord ja koosseis on kinnitatud direktori 30.09.2015 käskkirjaga nr 8/3.16. Pikapäevarühmas pakutakse õpilastele järelevalvet ja pedagoogilist juhendamist õpest vaba aja sisustamisel, koduste õppeülesannete täitmisel ning huvide arendamisel. Pikapäevarühmas koosseisus on 26 õpilast. Positiivne on, et õpilaste arengu toetamine pikapäevarühmas toimub kuni põhikooli lõpuni.
- 8) Psühholoogi teenust osutab koolis Järvamaa Rajaleidja keskuse psühholoog. Psühholoogi teenuse osutamine on kooskõlas haridus- ja teadusministri 11.03.2014 määruse nr 7 „Tugispetsialistide teenuse kirjeldus, selle teenuse riigi poolt osutamise ulatus, tingimused ja kord ning teenuste hinnad“ § 1 lõikes 3 sätestatud tingimustega ning seisneb õpilaste vaimsete võimete, isiksuse omaduste ja emotsionaalsete seisundite väljaselgitamises ning arengut mõjutavate tegurite hindamises, õpilaste individuaalses ja grupinõustamises, lastevanemate ja õpetajate nõustamises. Psühholoog abistab õpilasi isikliku elu ja õppetööga seotud probleemide lahendamisel, nagu õpimotivatsiooni langus, õpiraskused, tervislikust seisundist tulenev toimetulek koolis, keerulised suhted õpetajatega, kiusamine, perekondlikud probleemid jmt.
Psühholoog teeb õpilaste arengu toetamisel tihedat koostööd kooli sotsiaalpedagoogiga, samuti kaasatakse teda võrgustikutöösse (ümarlaud õpilaste arengu toetamiseks). Heaks koostööpartneriks on ka maakonna Rajaleidja keskuse spetsialistid.
- 9) Logopeedi teenust osutab MTÜ Läbi Tähevärava. 2015/2016. õa rakendatakse logopeedi teenust 13 õpilase arengu toetamiseks 1.–6. klassini. Logopeedilise abi vajadus selgitati koostöös Rajaleidja keskusega välja 2014/2015. õa. I klassi õpilaste puhul jätkatakse logopeedilise abi osutamist lasteaia logopeedi soovitusel.

Vastavalt MTÜ Läbi Tähevärava ja Imavere Põhikooli vahelisele lepingule nõustab logopeed õpilasi individuaalselt hääle-, kõne-, lugemis- ja kirjutamiskustega toimetulekul ning lastevanemaid laste arendamisel. Logopeed osaleb vajadusel kõne-, kirjutamis- ja lugemiskustega õpilaste väljaselgitamisel, teeb koostööd kooli pedagoogidega ja osaleb vajadusel koostöövõrgustike töös. Logopeed nõustab õpetajaid õpilaste arengut soodustava õpikeskkonna loomise osas.

- 10) 2011/2012. õa loodi koolis sotsiaalpedagoogi ametikoht (0,5 ak). Ametijuhendi järgi on sotsiaalpedagoogi tööülesanneteks klassijuhatajate ning aineõpetajate abil välja selgitada probleemsed lapsed ja pered, neid abistada ja nõustada, kaasates vajadusel spetsialiste väljastpoolt kooli, teavitada nii õpilasi, lastevanemaid kui ka pedagooge sotsiaaltöö teenuse võimalusest koolis ning korraldada koolipersonalile teabepäevi aktuaalsetel teemadel. Sotsiaalpedagoogi kohustuste hulka kuulub ka töö õpilase individuaalse arengu jälgimise kaartidega.

Sotsiaalpedagoog teeb tihedat koostööd õpilaste arengu toetamiseks lastevanemate, õpetajate ja tugispetsialistidega, kohaliku omavalitsuse ametnikega, piirkonna konstaabliga, noorsoopolitseiga, tervishoiu- ja sotsiaaltöösutustega. Sotsiaalpedagoogi eestvedamisel tegutseb koolis õpilaste õpi- ja käitumisprobleemide lahendamiseks ümarlaud.

- 11) Õpilaste arengu toetamisse kaasab kool ka kohalikku omavalitsust: toimib valla koostöövõrgustik, kus arutatakse õpilaste arenguga seotud probleeme ja otsitakse lahendusi. Oluline koostööpartner koolile on Imavere valla lastekaitsetöötaja, kes tegeleb põhjuseta puuduvate õpilaste ja nende peredega, aitab leida lahendusi õpilaste käitumisprobleemide korral ja suhelda kodudega, organiseerib koos valla koostöövõrgustikuga üritusi, nagu perepäevad, kohtumised, supervisioon, et toetada raskustes olevaid peresid ja nende perede lapsi. Mitmed ettevõtmised toimusid projekti „Kogukond märkab, toetab, abistab“ raames.

Valla lastekaitsetöötaja osaleb kooli ümarlaua tegevuses, vajadusel lahendab perede transpordiprobleeme, et tagada lapsele vajalik abi tervishoiuasutuses.

- 12) Õpilaste arengu toetamisse on kaasatud piirkonna konstaabel, kes osaleb regulaarselt kooli ümarlaua tegevuses, aitab ennetada õpilaste käitumisprobleeme (vestlused kogu klassi ja üksikute õpilastega) või välja selgitada kooli kodukorra nõuete rikkumise asjaolusid.

- 13) Imavere Põhikooli puhul väärib positiivsena äramärkimist, et õpilaste õpi- ja käitumisprobleemide ilmnemisel hakkab õppeasutuse juhtkond nendega operatiivselt tegelema, otsides tõhusaid lahendusi, ning et õpilaste toetamiseks on loodud koostöövõrgustik, mis ulatub oma valla piires tunduvalt kaugemale (nt Sotsiaalkindlustusamet, Tartu Ülikooli Kliinikum, Rajaleidja keskus jt).

III. Kokkuvõte

Haldusjärelevalve eesmärk oli välja selgitada, kas Imavere Põhikoolis on igale lapsele ja õpilasele tagatud eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppe- ja kasvukeskkond, mis toetab õppijaid nende individuaalsetest vajadustest lähtuvalt. Haldusjärelevalve käigus kontrolliti õppe- ja kasvatustegevust reguleerivatest õigusaktidest tulenevate nõuete täitmist ning analüüsiti probleeme õppe- ja kasvatustegevust reguleerivate õigusaktide rakendamisel.

Järelevalve keskendus kahele teemale: õpilaste individuaalsete võimete ja vajaduste väljaselgitamine, individuaalsete vajaduste ja võimete arvestamine õppe- ja kasvatustegevuses.

1. Laste ja õpilaste individuaalsete võimete ja vajaduste väljaselgitamine

Õpilase võimete ja annete arendamiseks selgitatakse Imavere Põhikoolis välja õpilase individuaalsed õpivajadused. Esmast teavet kooli tulevate laste võimete ja vajaduste kohta saadakse lasteaia õpetajatelt ja logopeedilt.

Õpetajad jälgivad õpilaste toimetulekut koolis. Tagasisidet õppe jõukohasuse kohta saadakse õpilaste teadmistele ja oskustele antud hinnetest ja hinnangutest, samuti arenguvestlustest.

Haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel kasutatakse pedagoogilis-psühholoogilist hindamist, õpilast puudutava lisateabe koondamist, meditsiinilisi ja logopeedilisi uuringuid. Andekate õpilaste

väljaselgitamisel lähtutakse väga heade tulemuste saavutamisest kooli õppetöös, aineolümpiaadidel, võistlustel või konkurssidel.

Haridusliku erivajaduse tuvastamiseks läbiviidud pedagoogilis-psühholoogilise hindamise tulemused, õpetajate ja kooli tugispetsialistide tähelepanekud ja soovitusel, testimiste ja uuringute tulemused ning nõustamiskomisjoni soovitusel ja sellest tulenevalt õpilasele rakendatud meetmed on dokumenteeritud õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil, mis on avatud kõikidele HEV-õpilastele. Koolis on välja selgitatud õpilase tervislikust seisundist, õpiraskustest ja andekusest tulenevad erivajadused. Õpilaste hariduslikud erivajadused ja rakendatavad tugimeetmed on kantud Eesti Hariduse Infosüsteemi.

2. Individuaalsete vajaduste ja võimete arvestamine õppe- ja kasvatustegevuses

Imavere Põhikoolis on abivajava lapse ümber moodustatud võrgustik, mis koosneb erinevatest oma ala spetsialistidest, nagu kooli juhtkond, õpetajad, tugispetsialistid, Imavere vallavalitsuse ja noortekeskuse töötajad, piirkonna konstaabel; kaasatakse erialaspetsialiste väljastpoolt kooli ja kohalikku omavalitsust, nagu maakonna Rajaleidja keskuse töötajad, tervishoiuasutuste lastepsühhiaatrid, Sotsiaalkindlustusameti spetsialistid. Kool teeb lastevanematega laste arengu toetamise osas tihedat koostööd. Hoolekogu tegevus toetab kooli õppe ja kasvatus suunamisel, planeerimisel ja jälgimisel.

Kooli õppekava kohaselt väärtustab õppeasutus head taset kõikides õppeainetes. Õppe- ja kasvatustegevuse tulemuslikkust analüüsitakse sisehindamise kaudu (aastakokkuvõtted, sisehindamise aruanded). Kooli juhtkonna eestvedamisel otsitakse pidevalt uusi teid ja vahendeid õpitulemuste parendamiseks ning õpilaste individuaalsete võimete ja vajaduste arvestamiseks õppe- ja kasvatustegevuses (meetmed matemaatika õpitulemuste parendamiseks, õpilaste väärtushinnangute ja üldpädevuste kujundamiseks, mitmekesised võimalused huvitegevuseks, kuhu kaasatakse ka HEV-õpilasi jne).

Õpetajad jälgivad õpilaste arengut ja toimetulekut ning vajadusel kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadusele. Kool pakub järgmisi õpilaste arengu toetamise võimalusi: õpiabiplaani, õpiabirühmi, logopeedi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenust, individuaalse ja lihtsustatud õppekava ning käitumise tugikava rakendamise, ainekonsultatsioonid, pikapäevärühmi, koduõpet. Õppenõukogu otsusega on rakendatud selliseid mõjutusmeetmeid, nagu õpilase käitumise arutamine ja ajutise õppes osalemise keelu rakendamine.

Õpetajad korraldavad ainetunnis vastavalt vajadusele diferentseeritud õpet, juhendavad õpilasi individuaalselt, võimaldavad kasutada abimaterjale ja töötada õpilasele sobivas tempos või puhkepausidega, samuti rakendatakse õpiraskustest tulenevalt individuaalset õppekava üksikutes ainetes. Andekamatele õpilastele rakendatakse individuaalset õppekava või antakse täiendavaid õpiülesandeid. Diferentseeritud õpiülesannete, mille sisu ja raskusaste arvestavad igaühe individuaalsust, kasutamise osas on veel arenguruumi. Kooli juhtkonna tähelepanu vajab ainealaste pädevuste saavutamiseks vajaliku õppekeskkonna loomine liitklassis ja õpilaste digipädevuse saavutamine.

Kooli juhtkond saab infot õppetöö diferentseerimise kohta sisehindamise kaudu, milleks kasutatakse tunnikülalusi, vestlusi, küsitlusi. Õpilaste arengu toetamiseks kasutatakse kujundavat hindamist ja arenguvestlusi. Tugimeetmete rakendamise tulemuslikkust hinnatakse vähemalt kaks korda aastas.

Õpilaste heaolu hindamiseks toimuvad vestlused ja viiakse läbi küsitlusi. Kool rakendab täiendavaid meetmeid õpikeskkonna turvalisuse tagamiseks, nagu osalemine projektis „Kiusamisest vaba kool“, õpilaste kaasamine korrapidamisse, tunnivälise tegevuse võimaluste mitmekesistamine.

Imavere Põhikool on teinud märkimisväärseid edusamme õpilastele eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ja arendava õppekeskkonna loomisel.

IV. Ettekirjutused õppeasutuse direktorile

1. Tagada Imavere Põhikooli õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooni vastavus haridus- ja teadusministri 29.08.2013 määruse nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ § 3 lõikes 1 ja § 4 lõikes 1 sätestatud nõuetega.

Tähtaeg: 01.09.2016

2. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 67 lg 2 alusel kaasata kooli õpilasesindus õppeasutuse arengukava ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 lõike 2 alusel kooli õppekava koostamisse.

Tähtaeg: 01.09.2016

3. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 58 lg 9 alusel sätestada kooli kodukorras tugi- ja mõjutusmeetmete rakendamise teavitamise kord.

Tähtaeg: 01.09.2016

4. Haridus- ja teadusministri 25.08.2010 määruse nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ § 5 lg 1 alusel määratleda kooli üldtööplaanis tegevuste eest vastutajad.

Tähtaeg: 01.09.2016

5. Viia EHS-e täitmine kooskõlla Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 määruse nr 265 „Eesti Hariduse Infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“ paragrahvi 17.

Tähtaeg: 10.05.2016

V. Ettepanekud õppeasutuse direktorile

1. Viia eesti keele ja kirjanduse tunnid läbi klassipõhiselt.
2. Uuendada Imavere Põhikooli arenguvestluste läbiviimise korda.
3. Viia hoolekogu kurssi kooli sisehindamise tulemustega.

VI. Ettepanek õppeasutuse pidajale

1. Viia Imavere Põhikooli põhimäärus vastavusse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses ning haridusministri 02.10.2002 määruses nr 69 „Pedagoogide atesteerimise tingimused ja kord“ sätestatud nõuetega.

Anne Viljat
Järva Maavalitsuse
haridus- ja sotsiaalosakonna
peainspektor